

دانشکده: علوم انسانی و اجتماعی	نام مدرس:	شماره اتاق:	شماره تلفن:
نام درس: کاربرد جمعیت‌شناسی	سعید خانی	۱۰۴	۰۱۰-۰۸۷۳۳۶۶۴۶۰۰ داخلی ۲۲۹۸
تعداد واحد: ۲ روز شنبه، ساعت ۱۸:۰۰-۱۶:۰۰ شماره کلاس: ۲۰۹	پیشنیاز: روش‌های مقدماتی تحلیل جمعیت مقطع: کارشناسی	Email: 1) s.khani@uok.ac.ir 2) s.khani63@gmail.com	
جایگاه درس در برنامه درسی دوره:			
درس کاربرد جمعیت‌شناسی از دروس الزامی- تخصصی تمام گرایش‌های علوم اجتماعی محسوب می‌شود و به صورت تخصصی مکمل درس‌های جمعیت‌شناسی اقتصادی- اجتماعی و جمعیت‌شناسی ایران می‌باشد.			
هدف کلی:			
محور این درس، روش‌های غیرمستقیم جمعیت‌شناسی است. ارزیابی آمارهای جمعیتی، تسطیح و تصحیح داده‌ها، استنباط ویژگی‌ها و برآورد شاخص‌های جمعیتی در زمینه ازدواج، زاد و ولد و باروری، و مرگ‌ومیر و سرانجام استاندارد کردن شاخص‌های جمعیتی با تأکید بر میزان خام مرگ‌ومیر چهار محور اصلی درس است که دانشجویان با آن آشنا شده و به شکل عملی به تمرین می‌پردازند.			
اهداف عینی:			
- اهداف مفهومی: آشنایی با روش‌ها و شاخص‌های غیرمستقیم جمعیتی.			
- اهداف مهارتی: کسب مهارت در زمینه برآورد شاخص‌های غیرمستقیم ازدواج، باروری، مرگ‌ومیر و استاندارد کردن شاخص‌ها.			
- اهداف نگرشی: کسب نگرش علمی در مورد شاخص‌ها و روش‌های غیرمستقیم جمعیتی و اهمیت و کاربرد آن‌ها در مطالعات علمی جمعیت و نیز برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌های اجتماعی- اقتصادی.			
مواد آموزشی:			
در این درس علاوه بر امکانات اولیه کلاسی، نیاز به کامپیوتر و ویدیو پروجکشن می‌باشد.			

محتوای درس:

هفته	تاریخ	موضوع	محتویات موضوع
۱	۱۳۹۸/۱۱/۱۹	-----	-----
۲	۱۳۹۸/۱۱/۲۶	معارفه و معرفی درس	معارفه، معرفی درس و اهداف آن، منابع درس، تشریح آداب کلاس و شیوه ارزیابی
۳	۱۳۹۸/۱۲/۰۳	ارزیابی آمارهای جمعیتی با تأکید بر گزارش سن و جنس	اهمیت و کاربرد آمارهای جمعیتی، اشکالات و اشتباهات آمارهای جمعیتی، معرفی روش‌های ارزیابی آمارهای جمعیتی، روش مستقیم، روش‌های غیر مستقیم؛ معادله توازن
۴	۱۳۹۸/۱۲/۱۰	ارزیابی آمارهای جمعیتی با تأکید بر گزارش سن و جنس	ادامه روش‌های غیر مستقیم ارزیابی آمارهای جمعیتی؛ مقایسه میزان رشد جمعیت، روش‌های تفصیلی؛ نسبت سنی، نسبت جنسی
۵	۱۳۹۸/۱۲/۱۷	ارزیابی آمارهای جمعیتی با تأکید بر گزارش سن و جنس	ادامه روش‌های تفصیلی؛ نسبت بازماندگان، روش‌های کلی؛ شاخص مایرز، شاخص ویپل
۶	۱۳۹۸/۱۲/۲۴	ارزیابی آمارهای جمعیتی با تأکید بر گزارش سن و جنس	ادامه روش‌های کلی؛ شاخص ارقام ترکیبی، حل تمرین و رفع اشکال دانشجویان
۷	۱۳۹۹/۰۱/۱۶	تسطیح و تصحیح گزارش سن در سرشماری‌ها	روش میانگین متحرک، روش پیشنهادی سازمان ملل

۸	۱۳۹۹/۰۱/۲۳	تسطیح و تصحیح گزارش سن در سرشماری‌ها	معرفی و اجرای روش تبدیل گروه‌های سنی منظم پنج ساله به سنین منفرد
۹	۱۳۹۹/۰۱/۳۰	روش‌های غیرمستقیم برآورد شاخص‌های جمعیتی؛ شاخص‌های تحلیل ازدواج	میانگین سن در اولین ازدواج، روش هاینل، پیش‌رسی ازدواج، عمومیت ازدواج، مجرد قطعی
۱۰	۱۳۹۹/۰۲/۰۶	شاخص‌های تحلیل باروری	نسبت اطفال به زنان، روش رله
۱۱	۱۳۹۹/۰۲/۱۳	شاخص‌های تحلیل باروری	روش بازماندگی معکوس، حل تمرین و رفع اشکال دانشجویان
۱۲	۱۳۹۹/۰۲/۲۰	شاخص‌های تحلیل مرگ‌ومیر	برآورد سطح مرگ‌ومیر به روش غیرمستقیم، برآورد احتمال مرگ‌ومیر به روش براس
۱۳	۱۳۹۹/۰۲/۲۷	شاخص‌های تحلیل مرگ‌ومیر	معرفی کامل جدول عمر
۱۴	۱۳۹۹/۰۳/۰۳	شاخص‌های تحلیل مرگ‌ومیر	استاندارد کردن میزان خام مرگ‌ومیر به روش مستقیم
۱۵	۱۳۹۹/۰۳/۱۰	شاخص‌های تحلیل مرگ‌ومیر	استاندارد کردن میزان خام مرگ‌ومیر به روش غیر مستقیم
۱۶	۱۳۹۹/۰۳/۱۷	جمع‌بندی و رفع اشکال	جمع‌بندی، رفع اشکال دانشجویان و حل تمرین

منبع اصلی درس:

۱) میرزایی، محمد (۱۳۸۱). گفتاری در باب جمعیت‌شناسی کاربردی، چاپ اول، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

منابع برای مطالعه بیشتر دانشجویان:

- ۲) سرایی، حسن (۱۳۸۲). روش‌های مقدماتی تحلیل توزیع و ترکیب جمعیت، چاپ اول، تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، فصل‌های ۲، ۴ و ۵.
- ۳) سیرینی واسان، کی. (۱۳۸۴). فنون اساسی تحلیل و کاربرد جمعیت‌شناسی، ترجمه محمدامین کنعانی، مازندران: انتشارات دانشگاه مازندران.
- ۴) یوسف، فرحت و همکاران (۱۳۹۶). روش‌های تحلیل جمعیت‌شناختی، ترجمه حاتم حسینی و میلاد بگی، چاپ اول، همدان: انتشارات دانشگاه بوعلی سینا، فصل‌های ۴، ۷ و ۱۲.
- ۵) حسینی، حاتم (۱۳۹۰). روش‌های جمعیت‌شناختی: تمرین‌هایی در جمعیت‌شناسی تحلیلی و کاربردی، همدان: انتشارات دانشگاه بوعلی.

شیوه ارزیابی:

ردیف	عنوان	درصد نمره
۱	حضور منظم و سر وقت در کلاس (۲ نمره)	۱۰
۲	فعالیت کلاسی (۴ نمره)	۲۰
۳	امتحان میان ترم و پایان ترم (۱۴ نمره)	۷۰

وظایف دانشجویان:

ردیف	شرح وظایف
۱	<p>- در این درس دانشجویان مؤظف به مشارکت فعال در کلاس در قالب انتخاب یکی از استان‌های کشور و محاسبه و تحلیل و تفسیر شاخص‌های جمعیتی معین طی دو سرشماری ۱۳۸۵ و ۱۳۹۵ و تحویل آن در پایان ترم می‌باشند و به آن ۴ نمره اختصاص داده می‌شود.</p> <p>- به شرکت منظم و سر وقت دانشجویان در کلاس ۲ نمره اختصاص داده می‌شود و دانشجویانی که بیش از ۳ جلسه غیبت غیرموجه داشته باشند قطعاً از شرکت در امتحان پایان ترم محروم خواهند گردید.</p>